

ІЛЛЯШЕВ
ТА ПАРТНЕРИ

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВИПЛАТИ ІНВЕТОРАМ УКРАЇНОЮ СВОЇХ БОРГІВ ЗА АРБІТРАЖНИМИ РІШЕННЯМИ

Роман ПРОЦИШИН

Адвокат, Радник ЮФ «Ілляшев та Партнери»

Київ, 5 липня 2023 року

Україна виконує арбітражні рішення трибуналів у інвестиційних спорах

	План	Присуджено на користь інвестора	Виплачено
2019	293+ млн грн., з них:		
	9+ млн грн. - <i>Krederi Ltd. v. Ukraine</i> (ICSID Case No. ARB/14/17)	USD 313,711	0
2020	114+ млн грн. - <i>City-State N.V., Praktyka Asset Management Company LLC, Crystal-Invest LLC and Prodiz LLC v. Ukraine</i> (ICSID Case No. ARB/14/9)	USD 8,910,490	111+ млн. грн.
2021	540+ млн грн., з них:		
	313+ млн грн. - <i>City-State N.V., Praktyka Asset Management Company LLC, Crystal-Invest LLC and Prodiz LLC v. Ukraine</i> (ICSID Case No. ARB/14/9)	USD 8,910,490	299+ млн. грн. (повна виплата)
		USD 313,711	8,5 млн. грн. - <i>Krederi Ltd. v. Ukraine</i> (ICSID Case No. ARB/14/17) (повна виплата)
		USD 14+ million	194+ млн. грн. - <i>JKX Oil & Gas and Poltava v. Ukraine</i> (PCA Case No. 2015-11) UNCITRAL Arbitration Rules)
2022	540+ млн грн., з них:		
	252+ млн грн. - <i>JKX Oil & Gas and Poltava v. Ukraine</i> (PCA Case No. 2015-11) UNCITRAL Arbitration Rules)	USD 14+ million	0
	35+ млн грн. - <i>Olympic Entertainment Group AS v. Ukraine</i> (PCA Case No. 2019-18, UNCITRAL Arbitration Rules)	EUR 15+ million	0

Ukraine – United Kingdom BIT 1993

Угода між Урядом
України та Урядом
Сполученого
Королівства
Великобританії і
Північної Ірландії
про сприяння і
взаємний захист
інвестицій

ІЛЛЯШЕВ
ТА ПАРТНЕРИ

Стаття 8 – ФОРУМИ

ICSID – the International Centre for Settlement of Investment Disputes

Конвенція про порядок
вирішення інвестиційних
спорів між державами
та іноземними особами
(Вашингтон, 1965)

Стаття 54

(1) Кожна Договірна
держава визнає рішення
Арбітражу, яке прийняте
у відповідності з цією
Конвенцією в якості
зобов'язуючого та яке
забезпечує виконання
грошових зобов'язань,
покладених рішенням
Арбітражу, в межах своєї
території, так якби це
було остаточне рішення
судового органу цієї
держави. ...

ICC – the International Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce

Article 35

Notification, Deposit and
Enforceability of the Award

6. Every award shall be
binding on the parties. By
submitting the dispute to
arbitration under the Rules,
the parties undertake to carry
out any award without delay
and shall be deemed to have
waived their right to any form
of recourse insofar as such
waiver can validly be made.

UNCITRAL - UNITED NATIONS Commission on International Trade Law Arbitration Rules (*ad hoc arbitration*)

Form and effect of the award

Article 34

2. All awards shall be made
in writing and shall be final
and binding on the parties.
The parties shall carry out all
awards without delay.

Практика визнання та виконання арбітражних рішень міжнародних юрисдикційних органів за позовами іноземних інвесторів, винесених проти України

Інвестиційний арбітраж	Українська судова справа про визнання та надання дозволу на виконання арбітражного рішення в Україні
City-State N.V., Praktyka Asset Management Company LLC, Crystal-Invest LLC and Prodiz LLC v. Ukraine (ICSID Case No. ARB/14/9)	№ 824/138/19
Krederi Ltd. v. Ukraine (ICSID Case No. ARB/14/17)	№ 824/136/19
JKX Oil & Gas and Poltava v. Ukraine (PCA Case No. 2015-11)	
UNCITRAL Arbitration Rules	№ 824/22/19

Чим керується український суд?

1. Глава 3 Розділу IX Цивільного процесуального кодексу України – Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу (ст.ст. 474-482).
2. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року .
3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» (ст.ст. 35-36).

Що на виході?

Виконавчий лист із текстом:

Визнати і надати дозвіл на виконання арбітражного рішення ...
Про стягнення з Держави Україна в особі збитки у сумі X доларів США.

Процедура примусового виконання виконавчого листа про стягнення з Держави України грошових коштів – тобто з Державного бюджету України

Закон України «Про виконавче провадження»

Ст. 6, частина 2

Рішення про стягнення коштів з державних органів, державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, рішення про стягнення коштів за час роботи стягувача на посаді помічника-консультанта народного депутата України, у тому числі при звільненні з такої посади, виконуються органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів.

Закон України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень»

Ст. 1, частина 1

Цей Закон встановлює гарантії держави щодо виконання судових рішень та виконавчих документів, визначених Законом України “Про виконавче провадження” (далі - рішення суду), та особливості їх виконання.

Ст. 2, частина 1

Держава гарантує виконання рішення суду про стягнення коштів та зобов'язання вчинити певні дії щодо майна, боржником за яким є:

державний орган;

державні підприємство, установа, організація (далі - державне підприємство);

юридична особа, примусова реалізація майна якої забороняється відповідно до законодавства (далі - юридична особа).

Ст. 3, частина 1

Виконання рішень суду про стягнення коштів, боржником за якими є державний орган, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в межах відповідних бюджетних призначень шляхом списання коштів з рахунків такого державного органу, а в разі відсутності у зазначеного державного органу відповідних призначень – **за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду...**

Процедура примусового виконання виконавчого листа про стягнення з Держави України грошових коштів

Що це за орган?

Державна казначейська служба України

Що це за бюджетна програма?

КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою»

Який порядок?

ПОРЯДОК виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 р. № 845

«Бюджет»

2023 рік – 100,00 млн грн., з них виконано у квітні-травні на суму 21+ млн грн.

2022 рік – 100,00 млн грн.

2021 рік – 100,00 млн грн.

2020 рік – 600,00 млн грн.

2019 рік – 600,00 млн грн.

Довідка: станом на 5 жовтня 2018 року на виконанні Держказначейства перебувало 154 894 рішень на загальну суму 4,2+ млрд грн.

Так а як платить держава? Або магія КПКВК 3601170

Хто?

Міністерство юстиції України

«Бюджет» (загальний та на виплату грошових сум за рішеннями закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти держави Україна)

2023 рік – 552+ млн, з них 478+ млн.

2022 рік – 682+ млн, з них 540+ млн.

2021 рік – 582+ млн, з них 540+ млн.

2020 рік – 145+ млн, з них 114+ млн.

2019 рік – 594+ млн, з них 293+ млн.

Який порядок?

ПОРЯДОК використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення платежів, пов'язаних з виконанням рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2007 р. № 408

«2. Бюджетні кошти спрямовуються на:

1) виплату грошових сум за рішеннями закордонних юрисдикційних органів - міжнародного судового, в тому числі [...] міжнародного арбітражного органу, згода на здійснення юрисдикції яким щодо України надана відповідно до укладеного належним чином міжнародного договору України або в інший спосіб згідно із законами України, а також судового, арбітражного органу іноземної держави, - прийнятими проти держави Україна;

[...]

3. Підставою для здійснення платежів, пов'язаних з виконанням рішень закордонних юрисдикційних органів, є: рішення закордонного юрисдикційного органу;

[...]

5. Для здійснення платежів, зазначених у підпунктах 1 [...] пункту 2 цього Порядку, головний розпорядник [Мінюст] **подає до** Казначейства, **уповноваженого банку платіжний документ**, який повинен містити такі відомості: найменування справи, за якою закордонним юрисдикційним органом прийнято рішення проти України; найменування стягувача (стягувачів); банківський реквізит стягувача (стягувачів) (за наявності).

До платіжного документа для здійснення платежів, зазначених у підпунктах 1 [...] пункту 2, додаються:

постанова про відкриття виконавчого провадження;

рішення закордонного юрисдикційного органу в офіційному перекладі;

повідомлення стягувача (стягувачів) про банківський реквізит, на який необхідно зарахувати стягнуті кошти (за наявності) [...]

Що не так з процедурою?

Закон України «Про виконавче провадження»

Стаття 4. Вимоги до виконавчого документа

4. Виконавчий документ повертається стягувачу органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем без прийняття до виконання протягом трьох робочих днів з дня його пред'явлення, якщо: [...]

9) виконавчий документ не підлягає виконанню органами державної виконавчої служби, приватним виконавцем;

Стаття 6, частина 2

Рішення про стягнення коштів з державних органів, державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, рішення про стягнення коштів за час роботи стягувача на посаді помічника-консультанта народного депутата України, у тому числі при звільненні з такої посади, виконуються органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів.

Подали в Держказначейство і що воно робить?

АБО стверджує про нібито неможливість купівлі іноземної валюти з пропозицією інвестору погодитися конвертувати валютний борг у гривню

АБО робить свою справу з метою підвищення інвестиційної репутації України

«В червні 2021 року до Мін'юсту надійшов на виконання лист Державної казначейської служби України від 23.06.2021 № 13-06-06/12626 про безспірне списання коштів з рахунку Мін'юсту у розмірі 313 711,67 доларів США на виконання рішення Міжнародного центру врегулювання інвестиційних спорів від 02.07.2018 у справі ARB/14/17 за позовом компанії з обмеженою відповідальністю “Кредері ЛТД” до держави Україна. Згідно виконавчого листа Київського апеляційного суду від 27.01.2020 по справі № 824/136/19 здійснено безспірне списання на виконання рішення арбітражного трибуналу, прийнятого за наслідками розгляду справи за позовом компанії “Кредері ЛТД” до держави Україна у сумі 8 530,9 тис. гривень» (зі звіту Мінюсту за 2021 рік)

Чи може бути простіше?

Закон України «Про виконавче провадження»

Стаття 3. Рішення, що підлягають примусовому виконанню. Виконавчі документи

1. Відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню рішення на підставі таких **виконавчих документів**:

1) **виконавчих листів** та наказів, що **видаються судами у передбачених законом випадках на підставі** судових рішень, рішень третейського суду, **рішень міжнародного комерційного арбітражу**, рішень іноземних судів **та на інших підставах, визначених законом або міжнародним договором України**;

8) рішень Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», а також **рішень інших міжнародних юрисдикційних органів у випадках, передбачених міжнародним договором України**.

Додаткові механізми

Додати норму про те, що арбітражні рішення трибуналів у інвестиційних спорах є обов'язковими для виконання Україною за рахунок Державного бюджету України (по аналогії з Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»)

АБО

Додати норму про необхідність інвестору пройти «просту» екзекватуру підтвердження рішення міжнародного інвестиційного трибуналу в одній судовій інстанції (наприклад, Верховний Суд) аби отримати «виконавчий лист», щоб можна було відкрити виконавче провадження і подати в Мінюст документи на виплату присудженого.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Роман Процишин

Адвокат, Радник

Юридична фірма «Ілляшев та Партнери»

+38 050 418 81 60

protsyshyn@attorneys.ua